

PARAULES A L'HOMENATGE AL SENYOR GUIX

És evident que durant el transcurs de la X Assemblea d'Estudis de l'entitat Amics de Besalú i el seu Comtat era no només una obligació moral, sinó un acte de justícia el dedicar unes paraules de record a una persona que havia estat present a totes i cadascuna de les nou assemblees anteriors, aportant-t'hi la seva col·laboració i el seu entusiasme. És clar que la persona a qui em refereixo és Bartomeu Guix i Torroella, el senyor Guix, nom, derivat de la seva condició de mestre, amb el qual fou conegut a la vila de Besalú i a la seva rodalia, on molts dels seus habitants actuals vam rebre, en algun moment de la nostra juvenesa, les seves ensenyances.

Em prenc la llicència de començar amb una apreciació personal, tot i que crec que podria ser perfectament subscripta per qualsevol dels seus antics alumnes: la impressió que transmetia el senyor Guix als ulls d'un infant, com era llavors el meu cas, era el d'una persona pulcra. I era pulcre en molts sentits: en la forma de vestir, de parlar, d'actuar, d'organitzar-se, fins i tot d'enfadar-se amb algun de nosaltres. Una pulcritud que contrastava amb la nostra deixadesa pròpia d'un temps i d'una edat i que, segurament, no era tampoc un tret general i característic d'una majoria dels ensenyants de l'època. I goso pensar

que la seva manera de fer va deixar un cert pòsit en la formació de molts dels seus deixebles. A vegades, era capaç de fer servir una ironia fina que en cap cas deixava de ser respectuosa i educada amb la persona a qui anava dirigida. El meu tracte posterior amb el senyor Guix, en altres situacions i circumstàncies, em va demostrar que aquesta qualitat, la pulcritud, no era en absolut superficial, sinó que estava profundament arrelada a la seva personalitat.

Per a mi, la imatge del senyor Guix, com a mestre, és també inseparable del meu primer contacte amb la llengua llatina, fins al punt que quan em cal situar una paraula llatina en el cas corresponent d'alguna declinació, no és rar que la memòria em porti a recordar-lo. Era ell qui preparava en aquesta matèria, i també en geografia, els alumnes que fèiem el batxiller a Besalú mateix i ens havíem d'examinar a final de curs, en una jornada maratoniana, a l'Institut de Figueres.

El senyor Guix va ocupar la plaça com a mestre de Besalú el 1965, procedent de l'escola d'Argelaguer, en l'època en què es produïa la concentració dels alumnes dels pobles veïns al col·legi de la vila seguint els postulats que en aquells moments proposava l'inspector de la zona Lluís Maria Mestres, com un dels precursors d'un sistema que acabaria imposant-se a tot l'estat. Tot i així, el senyor Guix ja havia estat, a partir de 1952 i durant tres cursos, impartint classes a la nostra escola, i una vegada retornat hi va romandre fins al moment de la seva jubilació al cap de vint anys. Foren quaranta anys dedicats a la docència i més de la meitat d'ells a instruir, formar i educar la mainada

de Besalú i els seus voltants. Com un d'aquests seus antics alumnes, i en nom de molts d'ells, em plau especialment des d'aquí, agrair públicament la seva tasca.

Coherent amb la seva profunda religiositat, va participar en les activitats parroquials de Besalú, i d'una manera especial en la Congregació dels Dolors, com a membre actiu, des d'entrada la dècada dels cinquanta. Entre 1957 i 1966, va ser-ne secretari, el principal càrrec secolar de la Congregació. A partir d'aquest any, en què el substituï Lluís Pla, va passar a ser el mestre de cerimònies, càrrec que va exercir al llarg de quasi trenta anys, fins el 1995 quan es produí el relleu entre la junta vella i la junta nova actual. També llavors va seguir formant part de la junta com a vocal. Aquest mateix any 1995, va ser el prior de la Diada dels Dolors, un dels honors més cobejats pels besaluencs devots de la Mare de Déu.

Precisament, la seva comunicació, a la darrera Assemblea d'Estudis d'Amics de Besalú i el seu Comtat que se celebrà el 2002 a Camprodon, estava dedicada a la Congregació dels Dolors de Besalú, tema que ell coneixia ben a fons.

He volgut situar la meva intervenció entorn a la figura del senyor Guix en una mena de tríptic simbòlic del qual, ara per ara, ja hauria omplert les dues primeres cares: l'escola i la Congregació dels Dolors. Passo doncs tot seguit, i per acabar, a la tercera d'elles, Amics de Besalú i el seu Comtat, per completar així la recordança.

He comentat a l'inici d'aquests mots que el senyor Guix no havia faltat a cap de les nou assemblees precedents. Des del primer moment

de la constitució d'Amics de Besalú, ell hi va estar vinculat participant-hi amb un entusiasme i una dedicació dignes de lloança, i exercint, al llarg de determinats períodes d'aquest temps, les funcions primer de vicepresident i posteriorment de secretari. Va ser un membre destacat del grup de persones que, fa cinquanta anys, van tenir l'encert de formar una entitat que ha estat tan important per la nostra vila, fins el punt que, tal vegada, de no haver existit, Besalú no tindria l'aspecte tan evocador que ara mateix té. Des d'Amics de Besalú es va defensar, sovint a contracorrent de l'època, un patrimoni oblidat injustament i es va impulsar la seva recuperació, posant d'alguna manera les bases a l'esplendor del Besalú que avui coneixem.

Ara, de manera conjunta, Amics de Besalú i l'Ajuntament de Besalú, erigint-se en portaveus del nostre poble, volen retre a Bartomeu Guix i Torroella un més que merescut homenatge, conscients que aquells que vam compartir amb ell un mateix temps, un mateix espai i unes mateixes inquietuds, seguirem sentint la nostàlgia de la seva correcció, de la seva bonhomia i del seu bon criteri.

Besalú, 4 d'octubre de 2008

Jaume Roura

vicepresident d'Amics de Besalú

i el seu Comtat